

בס"ד

Frist Times in the Bible -- First Law

Source Sheet by Cantor Arik Wollheim

1. **Genesis 26:5**

(5) because that Abraham hearkened to My voice, and kept My charge, My commandments, My statutes, and My laws.'

א. בראשית כ"ו:ה'
(ה) יֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי
וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקוֹתַי
וְתוֹרָתַי:
2. **Mishnah Kiddushin 4:14**

We find that Abraham our father performed the entire Torah [even] before it was given, as it says "Because Abraham listened to My voice, and he observed My statutes, commandments, laws, and teachings" (Genesis 26:5).

ב. משנה קידושין ד':י"ד
. מצינו שעשה אברהם אבינו את כל
התורה כלה עד שלא נתנה, שנאמר
(שם כו) עקב אשר שמע אברהם
בקלי וישמר משמרתִי מצותי חקותי
ותורתִי.
3. **Genesis 12:13**

(13) Say, I pray thee, thou art my sister; that it may be well with me for thy sake, and that my soul may live because of thee.'

ג. בראשית י"ב:י"ג
(יג) אֶמְרִי־נָא אֶחְתִּי אַתְּ לְמַעַן
יִיטְבֵּלִי בְּעִבְרָה וְחַיְתָה נַפְשִׁי
בְּגִלְתִּי:
4. **Genesis 18:8**

(8) And he took curd, and milk, and the calf which he had dressed, and set it before them; and he stood by them under the tree, and they did eat.

ד. בראשית י"ח:ח'
(ח) וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחֵלֶב וּבָרֶה־בְּקָרָה
אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לְפָנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד
עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ:
5. **Genesis 22:10**

ה. בראשית כ"ב:י'

- (10) And Abraham stretched forth his hand, and took the knife to slay his son.
- י) וישלח אברהם את־ידו ויקח את־המאכלת לשחט את־בנו:
6. **Genesis 2:9** (9) And out of the ground made the LORD God to grow every tree that is pleasant to the sight, and good for food; the tree of life also in the midst of the garden, and the tree of the knowledge of good and evil.
- ג. בראשית ב':ט'
ט) ויצלם יהוה אלהים מן־האדמה כל־עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע:
7. **Genesis 2:16** (16) And the LORD God commanded the man, saying: 'Of every tree of the garden thou mayest freely eat;
- ד. בראשית ב':ט"ז
יז) ויצו יהוה אלהים על־האדם לאמר מפל עץ־הגן אכל תאכל:
8. **Genesis 2:17** (17) but of the tree of the knowledge of good and evil, thou shalt not eat of it; for in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die.'
- ה. בראשית ב':י"ז
יז) ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלה ממנו מות תמות:
9. **Genesis 3:2-3** (2) And the woman said unto the serpent: 'Of the fruit of the trees of the garden we may eat; (3) but of the fruit of the tree which is in the midst of the garden, God hath said: Ye shall not eat of it, neither shall ye touch it, lest ye die.'
- ו. בראשית ג':ב'-ג'
ב) ותאמר האשה אל־הנחש מפרי עץ־הגן נאכל: ג) ומפרי העץ אשר בתוך־הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן־תמתו:
10. **Rashi on Genesis 3:3:1** (3) NEITHER SHALL YE TOUCH IT — She added to God's
- ז. רש"י על בראשית ג':ג':א'

command (which did not forbid touching the tree, but only eating of its fruit) therefore she was led to diminish from it. It is to this that the text refers (Proverbs 30:6): "Add thou not unto His words" (Genesis Rabbah 19).

(ג) ולא תגעו בו הוסיפה על הצווי,
לפיכך באה לידי גרעון, הוא שְׁנֵאָמַר
אל תוֹסֵף על דְּבָרָיו (משלי ל'):

11. The Fathers According to Rabbi Nathan 1:5

What safeguard did First Man make for his words? The verse states:

(Gen. 2) "And YKVK God commanded man, saying, 'you may eat from all the fruits of the garden; however from the tree (which provides) knowledge of good and evil you may not eat, for the day on which you will eat from it, you will surely die.' " First Man did not want to tell this to Eve in the same manner God had told it to him, rather he told her thus, making a safeguard for his words, (restrictive) to a greater extent than what the Holy One, Blessed be He, told him: (ibid.) "and concerning the fruit of the tree in (the center of) the garden, God said 'do not eat of it and do not touch it, lest you die.' "

Because he wanted to guard himself and Eve from the tree - not even to touch.

יא. אבות דרבי נתן א'ה'

איזהו סייג שעשה אדם הראשון לדבריו? הרי הוא אומר: (בראשית ב) "ויצו ה' אלוהים על האדם לאמר מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות". לא רצה אדם הראשון לומר לחוה כדרך שאמר לו הקדוש ברוך הוא, אלא כך אמר לה, ועשה סייג לדבריו יותר ממה שאמר לו הקדוש ברוך הוא: "ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלוהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמותון". שרצה לשמור את עצמו ואת חוה מן העץ אפילו בנגיעה.

יב. רמב"ן על בראשית ב'י"ז

"ביום אכלך ממנו מות תמות" - בעת שתאכל ממנו תהיה בן מות וכמוהו ביום צאתך והלכת אנה ואנה ידוע תדע כי מות תמות (מלכים א ב מב) שאין

הכוונה שימות מיד בו ביום ואין הכוונה לידיעה בלבד שידע שימות כי החיים יודעים שימותו כלם אבל הכוונה כי בעת שיצא יהיה חייב מיתה למלך והוא ימית אותו כאשר ירצה

יג. בבא מציעא ג"ח ב

תני תנא קמיה דרב נחמן בר יצחק כל המלבין פני חבירו ברבים כאילו שופך דמים

14. Genesis 3:12

(12) And the man said: 'The woman whom Thou gavest to be with me, she gave me of the tree, and I did eat.'

יד. בראשית ג':י"ב

(יב) וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִיא נָתְנָהּ לִי מִן־הָעֵץ וָאֲכַל:

15. Genesis 4

(4) And Abel, he also brought of the firstlings of his flock and of the fat thereof. And the LORD had respect unto Abel and to his offering; (5) but unto Cain and to his offering He had not respect. And Cain was very wroth, and his countenance fell. (6) And the LORD said unto Cain: 'Why art thou wroth? and why is thy countenance fallen? (7) If thou doest well, shall it not be lifted up? and if thou doest not well, sin coucheth at the door; and unto thee is its desire, but thou mayest rule over it.' (8) And Cain spoke unto Abel his brother. And it came to pass, when they were in the field, that Cain rose up against Abel his brother, and slew him.

טו. בראשית ד'

(ד) וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֻלְבָּהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ: (ה) וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לִקַּיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו: (ו) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ: (ז) הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לִפְתַּח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ: (ח) וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בֵּהֵיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ:

16. **Genesis 4**

(23) And Lamech said unto his wives: Adah and Zillah, hear my voice; Ye wives of Lamech, hearken unto my speech; For I have slain a man for wounding me, And a young man for bruising me; (24)

טז. **בראשית ד'**

(כג) וַיֹּאמֶר לָמֶךְ לְנִשְׁיָיו עָדָה וְצִלָּה
שִׁמְעוּ קוֹלִי נָשִׁי לָמֶךְ הַאֲזִינָה אִמְרָתִי
כִּי אִישׁ הֲרַגְתִּי לְפָצְעִי וְנָגַד לְחִבְרָתִי:

17. **Genesis 6**

(5) And the LORD saw that the wickedness of man was great in the earth, and that every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually. (6) And it repented the LORD that He had made man on the earth, and it grieved Him at His heart. (7) And the LORD said: 'I will blot out man whom I have created from the face of the earth; both man, and beast, and creeping thing, and fowl of the air; for it repenteth Me that I have made them.'

יז. **בראשית ו'**

(ה) וַיֵּרָא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם
בָּאָרֶץ וְכָל-יִצְרָר מִחֲשַׁבְתּוֹ לִבּוֹ רָק רָע
כָּל-הַיּוֹם: (ו) וַיִּנְחַם יְהוָה כִּי-עָשָׂה
אֶת-הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֵל-לִבּוֹ:
(ז) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲמַחֶה אֶת-הָאָדָם
אֲשֶׁר-בְּרֵאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם
עַד-בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם
כִּי נִחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתִם:

18. **Genesis 4**

(12) When thou tillest the ground, it shall not henceforth yield unto thee her strength; a fugitive and a wanderer shalt thou be in the earth.' (13) And Cain said unto the LORD: 'My punishment is greater than I can bear. (14) Behold, Thou hast driven me out this day from the face of the land; and from Thy face shall I be hid; and I shall be a fugitive and a wanderer in the earth;

יח. **בראשית ד'**

(יב) כִּי תַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה לֹא-תִסְרֶךָ
תִּתְּכֶנָּה לָךְ גֵּעַ וְגַד תִּהְיֶה בָאָרֶץ: (יג)
וַיֹּאמֶר קַיִן אֵל-יְהוָה גְּדוֹל עוֹנִי
מִנְשָׂא: (יד) הֵן גְּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתָּר וְהָיִיתִי גֵעַ
וְנָדַד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָל-מִצְאֵי יְהַרְגֵנִי:
(טו) וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לִכֹּן כָּל-הַרְג לְוִי
שִׁבְעַתַּיִם יָקָם וַיִּשָּׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת

and it will come to pass, that whosoever findeth me will slay me.' (15) And the LORD said unto him: 'Therefore whosoever slayeth Cain, vengeance shall be taken on him sevenfold.' And the LORD set a sign for Cain, lest any finding him should smite him. (16) And Cain went out from the presence of the LORD, and dwelt in the land of Nod, on the east of Eden.

לְבַלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ: (טו)
וַיֵּצֵא ה' אֶת־מִלְפָּנָי יְהוָה וַיִּשָּׁב
בְּאֶרֶץ־נוֹד קְדֵמַת־עֵדֶן:

19. Deuteronomy 19

(2) thou shalt separate three cities for thee in the midst of thy land, which the LORD thy GOD giveth thee to possess it. (3) Thou shalt prepare thee the way, and divide the borders of thy land, which the LORD thy God causeth thee to inherit, into three parts, that every manslayer may flee thither. (4) And this is the case of the manslayer, that shall flee thither and live: whoso killeth his neighbour unawares, and hated him not in time past; (5) as when a man goeth into the forest with his neighbour to hew wood, and his hand fetcheth a stroke with the axe to cut down the tree, and the head slippeth from the helve, and lighteth upon his neighbour, that he die; he shall flee unto one of these cities and live; (6) lest the avenger of blood pursue the manslayer, while his heart is hot, and overtake him, because the way is long, and smite him mortally; whereas he was not

יט. דברים י"ט

(ב) שְׁלוֹשׁ עָרִים תִּבְדְּלִיל לָךְ בְּתוֹךְ
אֶרֶץְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ
לְרִשְׁתָּהּ: (ג) תִּקְוֶן לָךְ הַדֶּרֶךְ וְשַׁלְּשָׁמָּה
אֶת־גְּבוּל אֶרֶץְךָ אֲשֶׁר יִנְחִילָךְ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה לְנוֹס שָׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ: (ד)
וְזֶה דְבַר הַרְצָח אֲשֶׁר־יִנּוֹס שָׁמָּה וְחַי
אֲשֶׁר יָבֵה אֶת־רֵעֵהוּ בְּבִלְי־זֵעַת וְהוּא
לֹא־שָׁנֵא לוֹ מִתְּמַל שֵׁלֶשֶׁם: (ה) וְאֲשֶׁר
יָבֵא אֶת־רֵעֵהוּ בִיעֵר לְחֹטֵב עֵצִים
וְנִדְחָה יָדוֹ בְּגִרְזוֹ לְכַרֵּת הָעֵץ וְנָשַׁל
הַפְּרוֹזֵל מִן־הָעֵץ וּמָצָא אֶת־רֵעֵהוּ וְנָמַת
הוּא יָנוּס אֶל־אַחַת הָעָרִים־הָאֵלֶּה
וְחַי: (ו) פֶּן־יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרַי
הַרְצָח כִּי־יִחַם לְבָבוֹ וְהִשְׁיִגוֹ כִּי־יִרְבֶּה
הַדֶּרֶךְ וְהִכְהוּ גִפְשׁוֹ וְלוֹ אֵין
מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי לֹא שָׁנֵא הוּא לוֹ
מִתְּמוּל שֵׁלֶשׁוֹם: (ז) עַל־כֵּן אֲנֹכִי
מְצַוְה לְאָמַר שְׁלֹשׁ עָרִים תִּבְדְּלִיל לָךְ:

deserving of death, inasmuch as he hated him not in time past. (7)
Wherefore I command thee, saying: 'Thou shalt separate three cities for thee.'

20. **Rashi on Genesis 4:4:2**
(4) וישע AND HE HAD REGARD —
Fire descended from heaven and consumed his offering.

כ. רש"י על בראשית ד':ד':ב'
(ד) וישע ירדה אש וְלַחֲכָה מִנְּחֹתָו:

21. **Targum Jonathan on Genesis 4:8**
Cain answered and said to Abel,
"There is no judgement, and there is no judge, there is no next world, and good rewards will not be given to the righteous, and punishment will not be exacted on the wicked."

כא. תרגום יונתן על בראשית ד':ח'
וְאָמַר לְהַבֵּל לֵית דִּין וְלֵית דִּינָן וְלֵית
עָלַם אֲחֵרָן

22. **Sanhedrin 56a**
Our Rabbis Taught: The Children of Noah were commanded regarding seven mitzvot: (1) Justice, (2) Blasphemy, (3) Idol Worship, (4) Major Sexual Violations (5) Murder, (6) Robbery (7) Eating the limb of a living animal.

כב. סנהדרין נ"ו א
תנו רבנן שבע מצות נצטוו בני נח
דינין וברכת השם ע"ז גילוי עריות
ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי

23. **Genesis 18:25**
(25) That be far from Thee to do after this manner, to slay the righteous with the wicked, that so the righteous should be as the wicked; that be far from Thee; shall not the judge of all the earth do justly?'

כג. בראשית י"ח:כ"ה
(כה) חָלְלָה לְךָ מַעֲשֵׂת | כְּדַבֵּר הַזֶּה
לְהַמִּית צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כְּצַדִּיק
כְּרָשָׁע חָלְלָה לְךָ הַשֹּׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ
לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט:

24. **Genesis 19:9**

(9) And they said: 'Stand back.' And they said: 'This one fellow came in to sojourn, and he will needs play the judge; now will we deal worse with thee, than with them.' And they pressed sore upon the man, even Lot, and drew near to break the door.

כד. **בראשית י"ט:ט'**

(ט) וַיֹּאמְרוּ | גַּשְׁ-הָלֵאָה וַיֹּאמְרוּ
הָאֵחָד בָּא-לְגוֹר וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט עִתָּה
נָרַע לָךְ מֵהֵם וַיִּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט
מְאֹד וַיִּגְשׂוּ לְשֹׁבֵר הַדְּלָת:

25. **Genesis 20:9**

(9) Then Abimelech called Abraham, and said unto him: 'What hast thou done unto us? and wherein have I sinned against thee, that thou hast brought on me and on my kingdom a great sin? thou hast done deeds unto me that ought not to be done.'

כה. **בראשית כ':ט'**

(ט) וַיִּקְרָא אַבְיִמֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
לֹא מָה-עָשִׂיתָ לְנוֹ וּמָה-חָטַטְתָּ לִּי לָךְ
כִּי-הִבֵּאתָ עָלַי וְעַל-מַמְלַכְתִּי חַטָּאת
גְּדֹלָה מְעֻשִׂים אֲשֶׁר לֹא-יַעֲשׂוּ עֲשִׂיתָ
עִמָּדִי:

26. **Genesis 29:26**

(26) And Laban said: 'It is not so done in our place, to give the younger before the first-born.

כו. **בראשית כ"ט:כ"ו**

(כו) וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא-יַעֲשֶׂה בֵּן
בְּמִקוֹמֹנוּ לְתַת הַצְעִירָה לְפָנֵי
הַבְּכִירָה:

27. **Exodus 18:16**

(16) when they have a matter, it cometh unto me; and I judge between a man and his neighbour, and I make them know the statutes of God, and His laws.'

כז. **שמות י"ח:ט"ז**

(טז) כִּי-יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר בָּא אֵלַי
וְשִׁפְטֹתַי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי
אֶת-חֻקֵּי הָאֱלֹהִים וְאֶת-תּוֹרֹתָיו:

כח. **שד"ל על שמות י"ח:ט"ז:בי**

(טז) את חקי האלהים וגו': מה שהיה האל אומר לו להוראת שעה לצורך הנהגתם, ואין הכוונה על המצות לדורות, ואין ללמוד מכאן שאחר מתן תורה בא יתרו, כי המצות היה אומר אותן לכל העם בקהל, לא לכל יחיד ויחיד, ולא היה צריך לישב לפניהם כל היום; הן אמת כי מלת חק לא תפול על הודעת המשפט בדין פרטי, אך ענינו משפט כללי קיים לדורות; אך הכוונה שהוא היה דן הדינים הפרטיים לפי המשפטים הכלליים שהיה האל מודיעו.

29. **Rashi on Exodus 18:13:1**

(13) AND IT CAME TO PASS ON THE MORROW — This was really the day after the Day of Atonement: so have we learnt in Siphre. Since the Day of Atonement is not mentioned anywhere in this section that deals with the Giving of the Law what is the force of ממחרת? i. e. in relation to what particular day in the history of the Law-giving is the term ממחרת, “on the morrow”, used? It means the morrow after he (Moses) descended from the Mount Sinai, and you must admit that it is impossible to say that this was any other day but the morrow after the Day of Atonement because, before the giving of the Torah, one could not say, (v. 16) “and I do make them know the statutes [of God and His laws]” (which are part of the Torah), and from the day when the Torah was given until the Day of Atonement Moses did not sit down to judge the people, since immediately after the Torah was given he

כט. **רש"י על שמות י"ח:י"ג:א'**

(יג) ויהי ממחרת. מוצאי יום הכפורים הנה, כף שנינו בספרי ומהו ממחרת? למחרת רדתו מן ההר; ועל כרחק אי אפשר לומר אלא ממחרת יום הכפורים, שהרי קודם מתן תורה א"א לומר "והודעת את חקי וגו'", ומשנתנה תורה עד י"ח כ לא ישב משה לשפט את העם, שהרי ב"ז בתמוז ירד ושב את הלחות ולמחרת עלה בהשכמה ושהה שמונים יום וירד ביה"כ; ואין פרישה זו כתובה בסדר, שלא נאמר ויהי ממחרת עד שנה שנה – אף לדברי האומר יתרו קודם מתן תורה בא, שלוחו אל ארצו לא הנה אלא עד שנה שנה – שהרי נאמר כאן וישלח משה את חתנו, ומצינו במסע הדגלים שאמר לו משה "נסעים אנחנו אל המקום וגו'" (במדבר י כט), אל נא תעזב אתנו" (שם לא), ואם זו קודם מתן

ascended the mountain and descended only on the seventeenth of Tammuz when he broke the tablets in pieces. On the next day he again ascended the mountain early in the morning and stayed there eighty days, descending on the Day of Atonement (cf. Tanchuma, כי תשא, Rashi on 33:11, Deuteronomy 9:18 and 10:1). Consequently this section is not written (placed) in its chronological order, for this paragraph commencing with ויהי ממחרת and ending with “Moses let his father-in-law go and he (Jethro) went his way into his own land” was not said before the second year after the Exodus. For even according to the view of one who says that Jethro came to Moses before the giving of the Torah his dismissal into his own land did not take place until the second year, for it is stated here (v. 27) “Moses let his father-in-law go”, and we find in the account of Israel’s journey through the wilderness beneath their banners (which according to Numbers 10:11 began in the second year) that Moses said to him, (Numbers 10:29, 31) “We are journeying etc.... Forsake us not, I pray thee”. Now if this incident happened before the giving of the Torah (including Jethro’s departure) where do we find it related that he returned after he had let him go and he had taken departure? And if you object that there (in the section in

תורה, מששלוּחו וְהִלֵּךְ הֵיכָן מְצִינוּ שְׁחֹזֵר? וְאִם תֹּאמַר, שֶׁם לֹא נֶאֱמַר יָתְרוֹ אֶלֶּא חוֹבָב, וּבְנֵי נֶשֶׁל יָתְרוֹ הֵי, הוּא חוֹבָב הוּא יָתְרוֹ, שְׁהָרִי כְּתוּב "מִבְּנֵי חֹבָב חֲתָן מֹשֶׁה" (שׁוֹפְטִים ד')

Numbers which Rashi has quoted as evidence that Jethro's departure took place in the second year) it does not mention Jethro at all but Hobab, and that the latter was not Jethro but the son of Jethro, then I reply that Hobab is identical with Jethro and not his son, because it is written, (Judges 4:11) "of the sons of Hobab, the father-in-law of Moses".

30. **Exodus 20:3**

(3) Thou shalt have no other gods before Me.

ל. שמות כ':ג'

(ג) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
עַל-פְּנֵי

31. **Exodus 20**

(8) Remember the sabbath day, to keep it holy. (9) Six days shalt thou labour, and do all thy work; (10) but the seventh day is a sabbath unto the LORD thy God, in it thou shalt not do any manner of work, thou, nor thy son, nor thy daughter, nor thy man-servant, nor thy maid-servant, nor thy cattle, nor thy stranger that is within thy gates; (11) for in six days the LORD made heaven and earth, the sea, and all that in them is, and rested on the seventh day; wherefore the LORD blessed the sabbath day, and hallowed it.

ל.א. שמות כ'

(ח) זְכוֹר אֶת-יְוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ (ט)
שִׁשַּׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
כָּל-מְלֶאכֶתֶךָ (י) וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא-תַעֲשֶׂה כָּל-מְלֶאכֶת
אֲתָהּ | וּבִנְךָ-יֹבֵתֶךָ עֹבֵדְךָ וְאִמְתֶּךָ
וּבְהֵמָתֶךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ (יא) כִּי
שִׁשַּׁת-יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת-הַשָּׁמַיִם
וְאֶת-הָאָרֶץ אֶת-הַיָּם
וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
עַל-כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת-יְוֹם הַשַּׁבָּת
וַיְקַדְּשֶׁהוּ:

32. **Genesis 2:2-3**

(2) And on the seventh day God finished His work which He had

ל.ב. בראשית ב':ב'-ג'

(ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְלֶאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם

made; and He rested on the seventh day from all His work which He had made. (3) And God blessed the seventh day, and hallowed it; because that in it He rested from all His work which God in creating had made.

הַשְּׁבִיעִי מְכֹל־מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:
(ג) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יְוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכֹל־מְלֹאכְתּוֹ
אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת: (פ)

33. **Exodus 20:14**

(14) Thou shalt not covet thy neighbour's house; thou shalt not covet thy neighbour's wife, nor his man-servant, nor his maid-servant, nor his ox, nor his ass, nor any thing that is thy neighbour's.

לג. **שמות כ':י"ד**
(יד) לֹא תַחְמֹד בַּיִת רֵעֶךָ לֹא־תַחְמֹד
אִשְׁתִּי רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ וְשׁוֹרְוֹ
וְחִמְלּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ: (פ)

34. **Deuteronomy 5:18**

(18) Neither shalt thou covet thy neighbour's wife; neither shalt thou desire thy neighbour's house, his field, or his man-servant, or his maid-servant, his ox, or his ass, or any thing that is thy neighbour's.

לד. **דברים ה':י"ח**
(יח) וְלֹא תַחְמֹד אִשְׁתִּי רֵעֶךָ (ס) וְלֹא
תַחְמֹד אֶת־בַּיִת רֵעֶךָ שָׂדֶהוּ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ
שׁוֹרְוֹ וְחִמְלּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ: (ס)

35. **Mishneh Torah, Robbery and Lost Property 1:11**

(11) Desire leads to coveting and coveting leads to robbery. That if owners do not want to sell even if a great deal of money has been offered and pleading by friends, one is lead into robbery as it says, "They coveted houses and stole them (Micah 2:2)." And if the owners stand against them to protect their property or prevent him from theft,

לה. **משנה תורה, הלכות גזילה ואבידה א':י"א**
(יא) הַתַּאֲוָה מְבִיאָה לַיָּדֵי חַמּוּד
וְהַחַמּוּד מְבִיא לַיָּדֵי גְזֵל. שְׂאֵם לֹא
רָצוּ הַבְּעָלִים לְמַכֵּר אֶף עַל פִּי
שְׁהַרְבָּה לָהֶם בְּדַמַּיִם וְהַפְצִיר בְּרַעֲמֵי
יְבוּא לַיָּדֵי גְזֵל שְׁנַאֲמַר (מיכה ב-ב)
"וְחַמְדוֹ בָּתִּים וְגִזְלוֹ". וְאִם עָמְדוּ
הַבְּעָלִים בְּפָנָיו לְהַצִּיל מִמוֹנֶם אוֹ
מִנְעוּהוּ מִלְּגַזֵּל יְבוּא לַיָּדֵי שְׂפִיכוֹת

he will be moved to shed blood. Go
and learn from the example of Achav
and Navot.

דְּמַיִם. צֵא וְלִמַּד מִמַּעֲשֵׂה אַחָאָב
וְנָבוֹת:

לז. **גיטיין נ"ח א**

אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב (מיכה ב, ב) ועשקו גבר וביתו ואיש
ונחלתו מעשה באדם אחד שנתן עיניו באשת רבו ושוליא דנגרי הוה פעם
אחת הוצרך (רבו) ללות אמר לו שגר אשתך אצלי ואלונה שיגר אשתו אצלו
שהה עמה שלשה ימים קדם ובא אצלו אמר לו אשתי ששיגרתי לך היכן היא
אמר לו אני פטרתיה לאלתר ושמעתי שהתינוקות נתעללו בה בדרך אמר לו
מה אעשה אמר לו אם אתה שומע לעצתי גרשה אמר לו כתובתה מרובה
אמר לו אני אלווך ותן לה כתובתה עמד זה וגרשה הלך הוא ונשאה כיון
שהגיע זמנו ולא היה לו לפורעו אמר לו בא ועשה עמי בחובך והיו הם
יושבים ואוכלים ושותין והוא היה עומד ומשקה עליהן והיו דמעות נושרות
מעיניו ונופלות בכוסיהן ועל אותה שעה נתחתם גזר דין

37. **בפירושו לספר שמות (עמ' 166) חידוש (1881-1851 Italy-Israel) מ"ד קאסוטו** לז.
נשגב נמצא בדיבור 'לא תחמד'... האדם מחויב חיוב יסודי להימנע לא רק מלנאוף את אשת
רעהו ומלגנוב מה ששייך לרעהו, אלא גם מלהשתוקק לאשת רעהו ולרכוש רעהו. אף
בתשוקה זו הוא עובר עברה חמורה נגד העקרונות שבהצהרה האלוהית (- ההתגלות
שבעשרת הדיברות). כנראה הכוונה היא לא רק שהתשוקה תוכל להביא לידי מעשה ומן
הראוי לאסור אותה משום סייג, אלא גם שהתשוקה עצמה היא כבר הסגת גבול, במחשבה
אם לא במעשה.

38. **Bava Batra 2b** **בבא בתרא ב' ב** לח.
We see from this that damage from sight is real damage....
היזק ראייה שמיה היזק

לט. **משנה תורה, הלכות שכנים ב' י"ד**

(יד) חָצַר הַשְּׂתֵפוֹן שֵׁישׁ בָּהּ דִּין חֲלוּקָה. או שחלקיה בְּרִצּוֹנָם אֵף עַל פִּי שְׂאִין
בָּהּ דִּין חֲלוּקָה. יֵשׁ לְכָל אֶחָד מֵהֶן לְכַף אֶת חֲבֵרוֹ לְבָנוֹת הַפֶּתַל בְּאֲמִצֵּעַ פְּדֵי
שְׁלֵא יִרְאֶהוּ חֲבֵרוֹ בְּשַׁעַה שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּחֻלְקוֹ. שֶׁהֵזַק רְאִיָּה הֵזַק הוּא וְאִין לוֹ

חֲזָקָה בְּחֶצֶר. אֲלֵא אֶף עַל פִּי שְׁעָמְדוּ כָּךְ שְׁנַיִם רַבּוֹת בְּלֹא מְחָצָה כּוֹפְהוּ
לְעִשׂוֹת מְחָצָה בְּכָל עֵת שְׂרִיצָה:

40. מ. עשרת הדיברות שהם ראשי (BCE- 45 CE; Egypt יידיה הנהן 15) פרקי פילון פרקים של החוקים בשעה שנתן אדם אל לבו טובה שאינה נוכחת, ושואף לזכות בה, הוא דוחף את נפשו למרחקים ומתחה עד מאוד מתוך כמיהה לגעת בטובה הנכספת... להוט לתפסה אך אינו מסוגל להגיע אליה, ומצבו כשל הרודף אחרי הנסוג מפניו במהירות קטנה משל הבורח אך במרץ שלא ינוצח... החימוד מטיל על אדם עונש. הרי הלה היה מחטיא, בשעה שעמד לנגוע בהם, את כל החפצים ששאף להשיגם. והנתון בידי החימוד, הצמא תמיד למה שלא בנמצא, לעולם אינו שבע, והוא מתפתל סביב שאיפתו הריקה

מא. **אבן עזרא על שמות כ': י"ד**

(יד) **לא תחמוד.** אנשים רבים יתמהו על זאת המצוה. איך יהיה אדם שלא יחמוד דבר יפה בלבו כל מה שהוא נחמד למראה עיניו.

מב. **אבן עזרא על דברים ה': י"ח:א'**

(יח) ... ורבים אמרו: כי אין עון במחשבת הלב ואין עליהם שכר ועונש, ויש ראיות רבות להשיב עליהן ולא אאריך...
על כן הוא ישמח בחלקו ולא ישים אל לבו לחמוד ולהתאוות דבר שאינו שלו, כי ידע שהשם לא רצה לתת לו, לא יוכל לקחתו בכוחו ובמחשבותיו ותחבולותיו, על כן יבטח בבוראו שיכלכלנו ויעשה הטוב בעיניו.

מג. **ספר החינוך תט"ז:ב'**

(ב) ואל תתמה לומר ואיך יהיה בידו של אדם, למנוע לבבו מהתאוות אל אוצר כל כלי חמדה שיראה ברשות חבירו, והוא מכלם ריק וריקם? ואיך תביא התורה מניעה במה שאי אפשר לו לאדם לעמד עליו? שזה הדבר אינו כן, ולא יאמרו אותו, זולתי הטפשים הרעים והחטאים בנפשותם, כי האמנם, ביד האדם למנע עצמו ומחשבותיו ותאוותיו מכל מה שירצה, וברשותו ובדעתו להרחיק ולקרב חפצו בכל הדברים כרצונו, ולבו מסור בידו, על כל אשר יחפץ יטנו, והשם אשר לפניו כל תעלומות, חופש כל חדרי בטן, רואה כליות ולב, אין אחת קטנה, או גדולה, טובה או רעה מכל מחשבות האדם,

נעלמת ממנו, ולא נסתרת מנגד עיניו, ישיב נקם לעוברי רצונו בלבבם,
ונוצר חסד לאלפים לאוהביו המפנים לעבודתו מחשבותם, שאין טוב לאדם
כמו המחשבה הטובה והזכה, כי היא ראשית כל המעשים וסופן.

Made with the Sefaria Source Sheet Builder
www.sefaria.org/sheets